

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 42/2019-58

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. januára 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Quick Power Plant SE, Locatelliacade 1, 1076AZ, Amsterdam, Holandsko, zastúpenej advokátkou JUDr. Katarínou Bielikovou, Aupark Tower, Einsteinova 24, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 12 C 1/2006 z 25. septembra 2013 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 Co 4/2017 zo 14. februára 2017, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Quick Power Plant SE o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. augusta 2017 osobne doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Quick Power Plant SE,

Locatellcاده 1, 1076AZ, Amsterdam, Holandsko (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Katarínou Bielikovou, Aupark Tower, Einsteinova 24, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 12 C 1/2006 z 25. septembra 2013 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 4/2017 zo 14. februára 2017.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že na okresnom súde je vedené konanie pod sp. zn. 12 C 1/2006 o neplatnosť právnych úkonov medzi stranami sporu Slovenskou republikou – Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „žalobca“) a Slovenskou správcovskou a reštrukturalizačnou, k. s., Slovenská 13, Prešov, správcom úpadcu GAJUS a. s. v konkurze, Strojárska 2740, Snina (ďalej len „žalovaný 1“), Brilant, a. s., Námestie slobody 25, Humenné (ďalej len „žalovaný 2“), Gabana, a. s. v likvidácii, Strojárska 2740, Snina (ďalej len „žalovaný 3“), Tradeunion, s. r. o., Družstevná 1, Naciná Ves (ďalej len „žalovaný 4“), [REDACTED] (ďalej len „žalovaný 5“), [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „žalovaný 6“), [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „žalovaný 7“), [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „žalovaná 8“), a [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „žalovaný 9“).

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 12 C 1/2006 z 25. septembra 2013 určil, že zmluvy o kúpe a predaji zaknihovaných cenných papierov, uzavretie ktorých obstaral Classinvest Slovakia o. c. p., a. s. ako komisionár v exekučnom konaní sp. zn. Ex 4575/97 vedenom žalovanou 8 pre žalovaných 2 až 8 ako komitentov, na základe ktorých došlo k prevodu 547 ks akcií spoločnosti [REDACTED], ktorý bol registrovaný Strediskom cenných papierov 9. októbra 1998 tak, že žalovaný 2 nadobudol vlastnícke právo k 98 ks akcií, žalovaný 3 nadobudol vlastnícke právo k 125 ks akcií, žalovaný 4 nadobudol vlastnícke

právo k 110 ks akcií, žalovaný 5 nadobudol vlastnícke právo k 46 ks akcií, žalovaný 6 nadobudol vlastnícke právo k 86 ks akcií, žalovaný 7 nadobudol vlastnícke právo k 82 ks akcií, sú neplatnými právnymi úkonmi; konanie vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 1 zastavil a, pokiaľ ide o návrh na určenie neplatnosti záložných zmlúv, žalobu zamietol.

Krajský súd na základe odvolania žalovaných rozsudkom sp. zn. 5 Co 4/2017 zo 14. februára 2017 potvrdil rozsudok okresného súdu z 25. septembra 2013, okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, odmietol odvolanie žalovaných proti výroku rozsudku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, nepriznal stranám sporu vo vzťahu žalobcu a žalovaných 1 a 9 náhradu trov odvolacieho konania, priznal žalobcovi nárok na 100 % trov odvolacieho konania proti žalovaným 2 až 8 a potvrdil uznesenie č. k. 12 C 1/2006-1195 a uznesenie č. k. 12 C 1/2006-1198, obe uznesenia z 12. decembra 2013.

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že *„je právnym nástupcom žalovaných v 1. až 7. rade, ktorí mu v roku 2009 previedli akcie spoločnosti [REDAKOVANÉ], nadobudnuté v exekučnom konaní sp. zn. Ex 4575/97, vedenom žalovanou v 8. rade.*

Sťažovateľ nebol účastníkom konania pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom, avšak napadnutým rozhodnutím je priamo zasiahnutý vo svojich základných právach, keď jeho investícia do akcií spoločnosti [REDAKOVANÉ] bola napadnutým rozhodnutím zmarená faktickým zrušením exekúcie a retroaktívnym vyvlastnením sťažovateľa bez akejkoľvek ústavnoprávnej a zákonnej opory.“

Podľa sťažovateľky základným východiskom namietaného porušenia jej označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru je premisa súdu prvej inštancie одобrená napadnutým rozhodnutím, že

„a) deklaratórnym výrokom o neplatnosti zmlúv o kúpe a predaji zaknihovaných cenných papierov sa nezasahuje do ukončeného exekučného konania,

b) zákaz prevodu akcií z právnej úpravy implicitne vyplýva, keď

c) zákaz privatizácie akcií ako výlučného spôsob prevodu majetku štátu v strategických podnikoch implikuje zákaz akéhokoľvek iného prevodu týchto akcií a právne úkony sú konaním v rozpore s týmto zákazom“.

Súčasťou argumentácie sťažovateľky je aj právny názor, v zmysle ktorého nemožno tvrdiť, že „súd napadnutým rozhodnutím nepreskúmava a nezasahuje do ukončeného exekučného konania, práve naopak, zrušenie zmeny vlastníka zmluvy v dôsledku rozhodnutí o neplatnosti zmlúv o kúpe a predaji zaknihovaných cenných papierov, predstavuje v tomto prípade obsahové a faktické zrušenie exekúcie a zároveň retroaktívne vyvlastnenie sťažovateľa, ako právneho nástupcu žalovaných, ktorí boli vlastníkami cenných papierov, bez akejkoľvek ústavnoprávnej a zákonnej opory“.

Sťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že v určovacom spore o neplatnosť zmlúv o kúpe a predaji zaknihovaných cenných papierov vo veci konajúce súdy dospeli k záveru, že „absolútna neplatnosť právneho úkonu nezávisí na vôli účastníka úkonu a nemôže byť odstránená ani výrokom súdneho rozhodnutia. Zákaz privatizácie akcií [REDACTED].. ako výlučného spôsobu prevodu majetku štátu v strategických podnikoch implikuje zákaz akéhokoľvek iného prevodu týchto akcií a preto sú zmluvy o kúpe a predaji akcií, uzavreté žalovanými..., konaním v rozpore s týmto imperatívnym príkazom... Ukončenie exekučného konania nemožno preskúmavať zo strany súdu v tomto konaní. Bolo preukázané v konaní, že v čase uzatvárania zmlúv o kúpe a predaji akcií, tieto mohli byť len vo výlučnom vlastníctve štátu, ktorý záver súdu vychádza z právnej úpravy Ústavy Slovenskej republiky v spojení so zákonom o strategických podnikoch a zákonom o veľkej privatizácii, z čoho vyplýva aj zákaz ich exekvovateľnosti v neprospech žalobcu, t. j. Slovenskej republiky...“.

Podľa názoru sťažovateľky napadnutým rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože krajský súd ako odvolací súd neposkytol náležitú ochranu jej ústavou a dohovorom garantovaným právam, keďže:

- nesprávne právne posúdil naliehavý právny záujem ako nevyhnutnú procesnú podmienku určovacej žaloby, čím sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, a to bez akéhokoľvek presvedčivého odôvodnenia tohto odklonu,
- nesprávne právne posúdil absolútnu neplatnosť právneho úkonu, spôsob a okamžik nadobudnutia vlastníckeho práva k zaknihovaným akciám a porušenie § 61 Exekučného poriadku.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka ďalej argumentuje, že *„zrušením transakcie smerujúcej k zmene vlastníka, a to konštatovaním absolútnej neplatnosti zmlúv súdom prvej inštancie, dochádza k zrušeniu samotnej podstaty vykonanej exekúcie, teda k významnému zásahu do už skončenej exekúcie. Zrušenie zmeny vlastníka by predstavovalo v tomto prípade i faktické zrušenie exekúcie. Tento postup okrem iného predstavuje i porušenie ústavných zásad. Z pohľadu sťažovateľa potom predstavuje významnú škodu spôsobenú výkonom súdnej moci. Rozhodnutím o neplatnosti právneho úkonu došlo podľa názoru sťažovateľa k preskúmaniu a nedovolenému zásahu do už ukončeného exekučného konania. Týmto nedovoleným zásahom bol významne zvýhodnený povinný, žalobca, a to na úkor oprávnených, nadobúdateľov akcií. Práve z dôvodu zabránenia zásahom do ukončenej exekúcie a vzniku následnej nerovnováhy, spočívajúcej v zvýhodnení povinného a poškodení nadobúdateľa majetku, definoval zákonodarca ako kľúčovú súčasť exekučného poriadku § 61, podľa ktorého navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní vylúčené. Z vyššie uvedeného je možné odvodiť nasledujúce závery:*

K zmene vlastníka akcií došlo iným spôsobom, inou právnou formou, v rámci iného procesu a medzi inými stranami, v pôsobnosti iných zložiek štátnej moci, než predpokladá zákonná úprava, na ktorú sa odvoláva napadnuté rozhodnutie v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie...

Zatiaľ čo privatizácia predstavuje dobrovoľný prevod vlastníckeho práva na základe zmluvy, uzavretej medzi vlastníkom a nadobúdateľom, realizovaný výkonnou štátnou mocou v súlade so zákonom o veľkej privatizácii, exekúcia predstavuje nedobrovoľný prechod vlastníckeho práva na základe transakcie uzavretej súdnym exekútorom a nadobúdateľom, realizovanej prostredníctvom súdnej moci štátu v súlade s exekučným poriadkom.

Transakčné režimy privatizácie a exekúcie sú v rámci právneho poriadku na sebe úplne nezávislé a neobsahujú žiadnu vzájomnú previazanosť priamu, či nepriamu. V tomto smere je možné s istotou tvrdiť, že zákony o veľkej privatizácii, o strategických podnikoch a exekučný poriadok, nie sú kolíznymi právnymi normami a ich kolízia nevyplýva ani z Ústavy Slovenskej republiky. Nie je možné odvodiť, že prípadná nemožnosť privatizácie určitého majetku, by predstavovala zákonnú prekážku pre vykonanie exekúcie predajom tohto majetku. Aplikácia zákona o veľkej privatizácii a zákona o strategických podnikoch, ako kľúčového dôvodu pre určenie neplatnosti právnych úkonov, je teda nesprávna.

Akékoľvek „zmluvy“ uzatvárané v priebehu exekučného konania predstavovali len realizačné úkony, t. j. prostriedky k naplneniu účelu exekúcie a k zaisteniu zápisu do evidencie akcionárov zaknihovaných cenných papierov, vedenej Strediskom cenných papierov.“.

V súvislosti s uvedeným sťažovateľka tiež tvrdí, že v predmetnom súdnom konaní o určenie neplatnosti zmlúv o kúpe a predaji zaknihovaných cenných papierov došlo k porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané nikým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka namieta, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 12 C 1/2006 z 25. septembra 2013 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co 4/2017 zo 14. februára 2017 došlo k porušeniu jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom okresného súdu sp. zn. 12 C 1/2006 z 25. septembra 2013

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť (a aj domáhal) využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred

iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Proti rozsudku okresného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu mal krajský súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň v uvedenom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu.

Ústavný súd konštatuje, že v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci ústavný súd konštatuje, že žalovaní 1 až 7 ako právni predchodcovia sťažovateľky (ktorí jej v roku 2009 previedli akcie spoločnosti [REDAKOVANÉ], nadobudnuté v exekučnom konaní sp. zn. Ex 4575/97, vedenou žalovanou 8), využili právo podať proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie, čo vylučuje právomoc ústavného súdu na preskúmanie tejto časti sťažnosti. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co 4/2017 zo 14. februára 2017

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu podali žalovaní dovolanie, o ktorom do dňa doručenia sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako dovolací súd ešte nerozhodol. Je pritom nepochybné, že rozhodnutie o dovolaní sa bude sťažovateľky ako právnej nástupkyne žalovaných 1 až 7 bude dotýkať.

Ústavný súd už vyslovil názor (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 142/2010, IV. ÚS 145/2010, IV. ÚS 195/2010), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí

o dovolaní. Ústavný súd už v tejto súvislosti taktiež judikoval (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, III. ÚS 167/2010, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 142/2010, IV. ÚS 195/2010), že lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní bude v takýchto prípadoch považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, ale s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú (m. m. IV. ÚS 453/2010; porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. 11. 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, alebo rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

Ak by sa ústavný súd vecne zaoberal predmetnou sťažnosťou pred rozhodnutím najvyššieho súdu o podanom dovolaní, mohol by neprípustne zasiahnuť do rozhodovania všeobecných súdov.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou proti napadnutému rozsudku krajského súdu meritórne nezaoberal, ale ju v tejto časti uplatnením zásady *ratio temporis* odmietol ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Berúc do úvahy všetky uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nej uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. januára 2019